

בע"ח (תל-אביב-יפו) 42115-06-13 - ירון זריף בן שלמה ואח' נ' מדינת ישראל

בע"ח (תל-אביב-יפו) 42115-06-13 - ירון זריף בן שלמה ואח' נ' מדינת ישראל שלום תל-אביב-יפו
בע"ח (תל-אביב-יפו) 42115-06-13

1. ירון זריף בן שלמה
2. גל ניר תעשיות דפוס וגרפיקה בע"מ
3. דוד גולדברג

נגד

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מיסוי וכלכלה ת"א

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו

[23.06.2013]

כב' השופטת יעל פרדלסקי

החלטה

1. לפני בקשות לגילוי חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"); הדרוש לטענת המבקשים בכדי להוכיח טיעוניהם בבקשה לביטול כתב האישום, בין היתר, מכוח הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית.
2. מבקשים 1 ו-2 עותרים לקבל מהמשיבה את החומרים המפורטים להלן:
 - א. מספר החקירות הפליליות שנוהלו בעשר השנים האחרונות ברשות המיסים, בכל אחת מהסוגיות בהן מואשמים המבקשים ואת תוצאותיהן (כתב אישום, כופר או סגירת התיק).
 - ב. מספר החקירות הפליליות וכתבי האישום שהוגשו לאחר מועד תחולת תקנות מס הכנסה, (תכנון מס החייב בדיווח), התשס"ז-2006 (להלן: "התקנות") כנגד אותם נישומים שלא דיווחו על פי התקנות.
 - ג. חוזרים שהוציאה רשות המיסים, המורים להעביר למחלקת החקירות או למשיבה את אותם מקרים בהם נישומים לא פעלו על פי תקנות.
 - ד. הפניות של המשיבה לרשות המיסים בהן היא מורה לרשות המיסים, לחקור ולהעביר לעיונה מקרים בהם נישומים כיסו יתרות חובה בתום השנה ומשכו את הכספים בתחילת השנה.
 - ה. כל הפרוטוקולים של דיוני ועדת הכופר בעניין לקוחותיו של ר"ח פרוילינגר אייל (ת.פ 20751-07-11 מדינת ישראל נ' אייל פרוילינגר) וההחלטות שנתנו בעניין.
 - ו. חוות דעת המשיבה בתיק פרוילינגר וכל אחד מלקוחותיו הקשורים לאותה פרשה.
 - ז. מספר כתבי האישום שהוגשו בגין מעשים דומים המיוחסים למבקשים ותוצאותיהם.
 - ח. כל הפרוטוקולים מתוך דיוני הועדה למלחמה בתכנוני מס אגרסיביים.
3. ב"כ מבקש 3 עותר לקבל מהמשיבה את החומרים המפורטים להלן:

א. מספר החקירות הפליליות שהתנהלו ב-10 השנים האחרונות ברשות המיסים, בסוגיה הנוגעת לאישום הראשון ואת תוצאותיהן: כתב אישום, כופר או סגירת התיק, לרבות מספר כתבי האישום שהוגשו, סכום הכופר ששולם, וטעמי המרת כתב האישום לכופר או טעמי סגירת התיק. כמו כן, מספר התיקים הדומים שהסתיימו בשומות אזרחיות בלבד, ללא חקירה פלילית.

ב. חוזרים שהוציאה רשות המיסים, המורים להעביר למחלקת החקירות או למשיבה את אותם מקרים בהם בעלי מניות בחברה כיסו יתרות חובה בחברה בתום השנה ומשכו את הכספים בתחילת השנה ו/או לא פעלו על פי תקנות. ג. פניות של המשיבה לרשות המיסים בהן היא מורה לרשות המיסים לחקור ולהעביר לעיונה מקרים בהם נישומים כיסו יתרות חובה בתום השנה ומשכו את הכספים בתחילת השנה.

ד. כל הפרוטוקולים מתוך דיוני הועדה למלחמה בתכנוני מס אגרסיביים.

4. המשיבה מתנגדת לבקשות וטוענת, שלא מדובר בחומר חקירה, מדובר בחומרים שלא נאספו על ידי המשיבה, מדובר בנתונים וחומרים הנוגעים לצדדים שלישיים, לתיקים אחרים, ולהליכים פנימיים שחלקם אינם מתנהלים בפרקליטות. כמו כן, מדובר בבקשות בלתי סבירות שיעודן יצירת מכשולים והערמת קשיים בפני ההליך השיפוטי, כשהיקף החיפוש שדורשים שהמשיבה תבצע לקבלת החומר רחב מאוד. עוד נטען, שחוסר הסבירות בבקשות מתעצם בשעה שהמסלול של חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 פתוח בפני המבקשים, אשר בחרו שלא לפעול על פיו. 5. דיון והכרעה:

א. סעיף 74 לחסי"פ אינו מגדיר מהו "חומר חקירה" והפסיקה קבעה, כי על בית משפט לבדוק אם חומר מבוקש הוא "חומר חקירה" על פי מידת הרלוונטיות של החומר המבוקש לסוגיות הנדונות בתיק הפלילי. עוד נקבע בפסיקה, כי לא כל ספקולציה של סניגור עשויה לשמש תשתית מספקת להגדרתו של חומר כ"חומר חקירה" ואין לכלול במונח "חומר חקירה" ראיות שהרלוונטיות שלהם לאישום רחוקה ושולית.

בבש"פ 6237/06 (עליון) קלושנדלר נ' מ"י, (פורסם בנבו ביום 10/7/06) נאמר על ידי כבוד השופט דוד חשין: "בית משפט זה קבע, לא אחת, כי 'חומר חקירה' אינו ניתן להגדרה אלא באופן כללי (שם, שם), וכי השאלה אם חומר מסוים הוא אכן חומר חקירה, תוכרע באופן פרטני 'על פי טיבו של החומר ומידת זיקתו לסוגיות הנדונות בהליך הפלילי אשר במסגרתו הוא מבוקש' (בש"פ 11042/04 פלוני נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 30.12.2004; להלן - בש"פ פלוני). עוד נפסק, כי יש לנקוט פירוש מרחיב למונח 'חומר חקירה'... וכי לעניין זה על בתי המשפט 'להיות מודרכים על-ידי כללי השכל הישר ועל-ידי המגמה לאפשר לסנגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה' (בג"ץ 233/85 אל הו"ד נ' משטרת ישראל, פ"ד (4) 124, 129]. עם זאת, בהפעלת שיקול הדעת של בית המשפט, אין גם להפליג למרחקים ולכלול במונח 'חומר חקירה' ראיות שהרלוונטיות שלהם לכתב האישום היא רחוקה ושולית".

בב"ש 4843/08 (מחוזי י-ם) מ"י נ' בן גביר (פורסם בנבו ביום 1.8.08) נאמר על ידי כבוד השופט צבן: "כי במקרה שלפנינו אין זיקה בין החומר המבוקש לפוטנציאל ההגנה של הנאשם, ולכל היותר מדובר בזיקה רחוקה ושולית. אין מדובר בהמצאת נתונים סטטיסטיים או בהמצאות החלטות על העמדה או אי העמדה לדין (אשר גם היכללותם בגדר המונח "חומר חקירה" נתון בספק), אלא מדובר בתיקי חקירה אחרים של חשודים בעבירות דומות. נדמה כי מדובר בהרחבת גבולות סעיף 74 אף מעבר לגבולות הרחבים שהותוו בפסיקה, עד כי ניתן לומר כי הנאשם לא הצביע על אותו "קצה חוט" שיש בו כדי להראות שייתכן שמדובר ב"חומר חקירה" באופן המקים את זכות העיון של בית המשפט לפי סעיף 74(ד) (ור' לעניין זה בש (חי') 2303/08 ויסולי אביעד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו ביום 19.6.08]).

הרחבת גבולות סעיף 74 כמבוקש על ידי המשיבים תהפוך לחזון נפרץ בו בכל תיק, לרבות עבירות חמורות וקלות, תתבקש המדינה להעמיד לרשות הנאשם תיקי חקירה בגין עבירות דומות, ולהסביר מדוע חלקם נסגרו וחלקם לא. תכלית סעיף 74 הינה למצות את החומר הנוגע לנאשם ולאישום הספציפי ולא לשיטת עבודה ומדיניות כללית של התביעה בהגשת כתבי אישום, הליכים שהם מחוץ לתחומם של סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. גם טענת האכיפה הסלקטיבית הנטענת במסגרת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי אין משמעה מתן דין וחשבון על ידי התביעה בדבר מדיניות התביעה בנוגע להעמדה לדין. טענת האכיפה הסלקטיבית צריכה להיטען בגבולות האישום הנדון וביחס לאותו אירוע. עם זאת, אין מניעה כי המשיבים יפנו בבקשה לקבל מידע על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (ור' לעניין זה עת"מ (ירושלים) 814/07 אליצור סגל נ' מדינת ישראל - משרד המשפטים ואח', [פורסם בנבו], שם הורה בית המשפט למדינה במסגרת חוק חופש המידע להעביר לידי העותר את כל ההחלטות שנתקבלו לעניין העמדה לדין ואי העמדה לדין בעבירות של העלבת עובד ציבור וזילות בית המשפט במשך 7 שנים, וזאת לצורך ביסוס טענתו להגנה מן הצדק).

ב. לנאשמים מיוחסות עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, כאשר כתב האישום המתוקן, מתאר את האופנים השונים בהם לכאורה פעלו הנאשמים לביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן, כשאינו חולק שהמאשימה מגישה כתבי אישום רבים בגין עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה וכשהמאשימה אינה חולקת שהוגשו כתבי אישום מועטים הדומים לכתב האישום המתוקן ואף ציינה את מספרי התיקים. מהפסיקה עולה כי החומר המבוקש בבקשות אינו "חומר חקירה". מספר החקירות הפליליות, מספר התיקים הדומים ומספר התיקים הדומים שהסתיימו בשומות אזרחיות שהסתיימו בשומות אזרחיות בלבד (חומר המבוקש בסעיפים א' ו- ב' לבקשת מבקשים 1 ו-2 ובסעיף א' לבקשת מבקש 3), הינם חומר חיצוני לכתב האישום, כאשר ריחוק החומר המבוקש מוציא אותו אף מתחום הפריפריה של כתב האישום המתוקן. בנוסף, חוזרים שהוציאה רשות המיסים הנגשים לציבור אינם חומר חקירה, ובמידה ואינם נוגעים לציבור מדובר בחומר פנימי. כך גם לגבי דיוני הוועדה למלחמה בתכנוני מס אשר לא פורסמו בציבור, פרטוקולים של דיוני וועדת כופר, כמו גם חוות דעת של המשיבה לוועדת כופר בעניין של צד שלישי ופניות של המשיבה לרשות המסים המבוקשים בבקשות הינם חומר פנימי. בנוסף אציין שתכלית סעיף 74 לחסד"פ הינה למצות את החומר הנוגע לנאשם ולאישום הספציפי ולא על מנת לבחון את מדיניות התביעה או רשויות המס באופן כללי. לפיכך הבקשות נדחות.

ג. באם המבקשים סבורים שבחומר המבוקש יהא בכדי סיוע להגנתם אזי עומדת להם אפשרות לפנות בבקשה בהתאם לחוק חופש המידע, והמידע ימסר להם בהתאם לסייגים ולמגבלות שמציב החוק. זכות ערר כחוק.

מזכירות תשלח החלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ג, 23 יוני 2013, בהעדר הצדדים.